

OpenSpace

Digitalt utforskande i universum

Avtalsbesök för åk 7-9
Lärarhandledning

Välkommen på avtalsbesök

Få tillgång till hela universum och bestäm vart du vill åka! Visualiseringscenter är stolta över möjligheten att bjuda in skolor i Norrköpings kommun till ett helt unikt koncept. Under ett avtalsbesök med temat *OpenSpace – Digitalt utforskande i universum* låter vi elever i årskurs 7-9 ta sig an universums hemligheter genom det interaktiva programmet OpenSpace. Genom att använda visualiseringsteknik vid utforskandet av rymddata kan eleverna nu hitta svar på frågor som tidigare kändes omöjliga, och nå platser som förr var oåtkomliga.

OpenSpace är en mjukvara som bygger på interaktiv data från riktiga observationer, simuleringar och rymduppdrag med målet att beskriva hela det kända universum. Här arbetar vi med samma data som forskarna själva använder och programmet uppdateras kontinuerligt i takt med nya upptäckter.

Rymden har varit ett ständigt och stort intresse för människor i alla åldrar och även om vi alla är en del av universum, finns det mycket som kan vara svårt att förstå. Hur föreställer vi oss egentligen ett liv på Mars? Hur många asteroider finns i vårt solsystem och på vilka distanser från oss ligger stjärnorna i våra mest välkända konstellationer? Detta och mycket mer kan visualiseras i OpenSpace och plötsligt är universum inte bara rymdforskarnas spelplan.

OpenSpace

Koppling till Lgr22

Fysik

Fysiken i naturen och samhället

- Universums uppkomst, uppbyggnad och utveckling samt förutsättningar för att finna planeter och liv i andra solsystem.

Teknik

Teknik, människa, samhälle och miljö

- Internet och några andra globala tekniska system samt deras fördelar, risker och begränsningar.
- Hur tekniken möjliggjort vetenskapliga upptäckter och hur vetenskapen har möjliggjort tekniska innovationer.

Arbetsmetoder för utveckling av tekniska lösningar

- Teknikutvecklingsarbetets olika faser: identifiering av behov, undersökning, förslag till lösningar, konstruktion och utprovning. Hur faserna i arbetsprocessen samverkar i det egna arbetet och i teknikutvecklingsarbeten i samhället.
- Hur digitala verktyg kan användas i teknikutvecklingsarbete, till exempel för att göra ritningar och simuleringar.

Bild

Bildframställning

- Två- och tredimensionellt bildarbete.
- Kombinationer av bild, ljud, objekt och text i eget bildskapande.
- Digitalt skapande och digital bearbetning av fotografier, rörlig bild och andra typer av bilder.

Avtalsbesöket knyter också an till elevens möjlighet att lösa problem och omsätta idéer i handling på ett kreativt och ansvarsfullt sätt, samt tillåter dem att utveckla sin digitala kompetens och användandet av digitala verktyg och medier för kunskapssökande, informationsbearbetning, problemlösning, skapande, kommunikation och lärande. Vi pratar också om vikten av berättande och bilder kopplat till förståelse och intresseskapande inom temat rymd och teknik.

Praktisk information

- När ni anländer till Visualiseringscenter blir ni mottagna på entréplan. Efter det önskar vi att ni hänger av era ytterkläder en trappa ned. Där nere finns skåp där ni kan låsa in eventuella värdesaker. Tänk på att besöket ofta genomförs tillsammans med andra klasser, så försök att snåla lite med utrymmet.
- Det är viktigt att ni kommer i god tid innan besöket. Vi har tyvärr inte möjlighet att starta senare än 09.00 då besöken ofta genomförs med flera klasser parallellt. Om ni ändå skulle bli sena önskar vi att ni kontaktar oss, så att vi vet att ni är på väg – tel: 011 – 15 63 14 alt. 011-15 63 12. Om ni av någon anledning behöver åka härifrån tidigare så kan vi eventuellt komprimera besökets slut en aning. Säg till i förväg så att vi kan planera upplägget.
- Vi förutsätter att medföljande pedagoger deltar tillsammans med sina elever under hela besöket.
- Glöm inte att vi kan erbjuda er skollunch direkt efter besöket, kl 11.00. Lunch kostar 50 kronor per person och serveras i vår restaurang. Hör av er till vår bokning om ni har frågor angående detta (pedagog@visualiseringscenter.se)

Besökets upplägg

Besöket kommer att pågå i ca 2 timmar och bestå av 2 delar, inkl. en kort bensträckare runt mitten av besöket:

Visning av domföreställningen Stort3D

Vi lutar oss tillbaka för en immersiv upplevelse av universum i 3D. Filmen Stort är en in-house produktion som tar besökaren med på en resa så långt ut i universum som forskningen hittills har kunnat se. Filmen är skapad genom datorprogrammet OpenSpace, samma program som eleverna jobbar med under workshopen. Filmen är 30 minuter lång.

Workshop: OpenSpace

Då vi har 15 datorer att tillgå uppskattar vi om läraren i förväg har parat ihop elever som kan arbeta tillsammans 2 och 2.

Vi börjar med att gemensamt utforska mjukvarans funktioner och möjligheter, vi genomför några digitala rymdresor tillsammans.

Förberedande arbete

Avtalsbesöket med temat OpenSpace fungerar utmärkt som uppstart eller som del av ett skolarbete om rymden. Då det är möjligt att göra en kortare inspelning av sitt utforskande rekommenderar vi att eleverna har ett tematiskt mål eller uppdrag med sig från skolan i samband med besöket. Förslag på arbetsteman kopplade till rymden kan vara:

- Utforska vårt solsystem och res till en eller flera planeter: Merkurius, Venus, jorden, Mars, Jupiter, Saturnus, Uranus, Neptunus. Hur ser planeterna ut och vad består de av? Hur många månar har vardera planet? Hur är det möjligt att kunna se dessa planeter på så nära håll?
- Liv i rymden: Fundera över möjligheterna till liv på andra planeter eller månar, både i och utanför vårt solsystem. Vilka platser kan vara möjliga för människor? Vart har människor hittills varit, vart vill vi åka och varför? Vad är exoplaneter och hur hittar man dem? Kommer vi att kunna resa till en planet utanför vårt solsystem?
- Satelliter, rymdsonder och rymduppdrag: Vilka slags tekniska lösningar har människan skickat ut i rymden och varför? Hur många människor har hittills varit utanför atmosfären? Hur många människor har landat på månen? Hur långt har våra rymdsonder tagit sig? Vad är vår nästa stora tekniska rymdutmaning?

Det finns såklart oändligt med intressanta frågeställningar att utforska. OpenSpace möjliggör bland annat att se alla våra närliggande planeter, månar, asteroider, satelliter och deras omloppsbanor i 3D. Platser för kartlagda exoplaneter i vår galax, konstellationer och stjärnbilder, Vintergatan och andra kartlagda galaxer och kvasarer, samt mycket mer. På NASA:s egen hemsida (<https://www.nasa.gov/>) och Rymdstyrelsens hemsida (<https://www.rymdstyrelsen.se/upptack-rymden/rymdfakta/>) finns mycket information och fakta att hämta för ett projektarbete.

Vad är OpenSpace?

OpenSpace ger oss den senaste tekniken från datavisualiseringsforskning. Programmet är utvecklat vid Linköpings Universitet, delvis finansierat av NASA (USA:s fristående myndighet för rymdfart och rymdforskning), och gör det möjligt att på egen hand ta del av data från flertalet observationer, simuleringar och operationer för rymduppdrag. OpenSpace är designat för att visualisera hela vårt kända universum, från jorden till universums slut, och skildra mänsklighetens ansträngningar att undersöka kosmos. Då rymdforskningen är ständigt pågående uppdateras programmet regelbundet med nya upptäckter och forskningsresultat. OpenSpace är också en

programvara med öppen källkod, vilket betyder att den är helt gratis att ladda ner och använda hemma eller i skolan!

Under en workshop i OpenSpace kommer vi främst fokusera på programmets funktioner gällande styrning och hur man hittar intressanta platser i rymden att resa till; primärt planeter och månar i vårt eget solsystem, men vi kommer också ta oss utanför solsystemet och vidare ut i universum. Allt vi kommer att se på vägen är baserat på verkliga bilder och data, precis samma data som forskare själva använder.

OpenSpace är uppbyggt som en spelmotor och styrs enklast via dator med tillhörande mus och tangentbord. Inga speciella förkunskaper krävs för att använda programmet, utöver en grundläggande datorkunskap. Programmet är i dagsläget endast tillgängligt på engelska. På OpenSpace hemsida (www.openspaceproject.com) finns flertalet instruktionsfilmer (trials) att titta på för att få en idé om hur programvaran fungerar.

Här kommer en länk till en film som visar styrningen av OpenSpace:

<https://www.youtube.com/watch?v=uhbbGGgdcgM>

Efter besöket

Väl tillbaka i klassrummet har eleverna nu material att bearbeta en berättelse runt- och/eller möjlighet att applicera materialet på ett större projekt kring temat. Förslagsvis kan resultatet användas som del av projektarbeten inom olika tvärvetenskapliga ämnen, exempelvis biologi, fysik, teknik och bild- och dataanalys m.fl.

För den som vill arbeta mer i OpenSpace och tillämpa sina nyfunna lärdomar på vidare digitala rymdfärder finns filer, nedladdningsinstruktioner och förklarande videos att hitta på <https://www.openspaceproject.com/beta-version-0182>

På den officiella Youtube-sidan för OpenSpace kan ni också hitta en mängd informativa, inspirerande och explorativa filmer från utvecklare och användare.

Hjälp oss att bli bättre!

En kort tid efter ert besök hos oss så kommer vi skicka ett mail med länk till en enkät. Det skulle betyda väldigt mycket för oss om du som lärare har tid att svara på ett par korta frågor om hur du upplevde besöket och konceptet som helhet. Din återkoppling är viktig för att vi ska kunna fortsätta utforma skolprogram som är relevanta för skolorna i Norrköping.

Är du intresserad av vilka ytterligare pedagogiska koncept och skolprogram som Visualiseringscenter erbjuder? Besök gärna vår hemsida [Visualiseringscenter.se](https://visualiseringscenter.se) för mer information.

